

A „KIEGYENSÚLYOZOTTSÁG“ ÉVE

Románia belpolitikai fejlődésének hirtelen fordulata egy csapásra összekészálta azt a nyugodt idillikus helyzetképet, amelyet Középeurópa vezetőpolitikusi festettek az újév elébe. A „kiegyensúlyozottság éve” a politikai mérleg alapos megbillenésével kezdődik. Az erők Középeurópában korántsem olyan kiegyenlítettek, hogy további eltolódások ne történhessenek. A romániai események mutatják, hogy a színleg nyugodt felület alatt szorgalmasan tovább folyik az aknamunka. Európa sötétben bújkáló vakondjai földalatti csatornákat vezetnek a kitűzött cél felé, amelyen a nemzetközileg szervezett csuklyások márkacsomagokat, fegyvereket és különböző címragaszokkal hamisított eszmeportékát szállítanak.

A német töke terjeszkedése Romániában köztudomású. A márka nyomán a német módszerek könnyű befogadásra találtak. A központi hatalom gyengése olyan szervezetet engedett kinőni Romániában, amely egyaránt összehasonlítható az amerikai Ku-Kux-Klannal, az olaszországi feketeingesekkel, a bulgáriai Imroval, vagy a magyar ellenforradalom tisztí különítményeivel. A romániai Vasgárda magánérdekeltségek által irányított fegyveres banda, amely kivánság szerint lő, akaszt, kínoz, megver zsidókat, magyar újságírókat, eltesz az útból kellemetlen, demokratikus politikusokat. A Vasgárda és a hitleri eszméknek megnyert német kisebbségen kívül a német és olasz fasizmus más tartalékokat is talált magának és főleg nem lebecsülendő támaszra talált a magas uralkodói családok körében, melyeket német eredetükön kívül még más, kevésbé ideális kapcsolatok is fűznek Németországhoz.

A romániai választások kellemetlen meglepetést hoztak a németbarát politikusoknak. Románia karácsonyi meglepetése a kimondottan demokratikus többségű nemzeti parasztpárt választási győzelme és a demokrata elemek megerősödése a liberálistpártbnn. Tatarescu még 40 százalékos többséget sem tudott szerezni felemás, kétszínű politikájának. A lakosság kívánsága nyíltan az volt, hogy egy következetesen franciabarát, demokrata és a nemzetiségi jogokat tiszteletbentartó kormány kerüljön az állam élére. Az uralkodói körök mást láttak jobbnak. Látszat kedvéért először kineveztek egy kormányt, melyben a kimondottan reakciós és németbarát Gogán kívül négy parasztpárti miniszter is résztvett. A demokratikus programot azonban, amelyet a nemzeti parasztpárt meg akart valósítani, elutasították. A parasztpárt visszavonta minisztereit a kormányból. A kormánynak tehát nyilvánvalóan nincs többsége a parlamentben, nem támaszkodik a népre, hanem egyedül a terror, a hadsereg tarthatja fön. A kormány első dolga volt a demokratikus és franciabarát sajtó betiltása, egész sereg antiszemita rendelet kibocsájtása és a nemzetiségeket jogaiktól megfosztó „numerus valachicus” kihangsúlyozása.

Most az egyszer valóban megtörtént az, amit a magyar reakció már régóta kíván, a kisántánt államok egyikében uralomra jutott a németbarát fasiszta klikk. „Ideológiája” egészen ínyére való: antiszemita, mint Héjjas, a horogkeresztet és fasciót éppúgy tiszteli,

mint Darányi, vagy az elhunyt Gömbös, s mégis — a magyar kisebbségre Romániában nehéz napok virradnak. Ezt a reakció hivatalos sajtója sem meri letagadni. Ahelyett azonban, hogy erélyes állást foglalna Goga ellen, még mindig nem találja elég hatásosoknak intézkedéseit és azzal biztatja olvasóit, hogy Goga csak ideig-óráig marad hatalmon, utána jön a Vasgárda, amely majd következetesebb német és olasz irányt vesz fel. Ha már a magyar kisebbség terroruralom alá kerül, legalább az a haszon legyen belőle, hogy Hitler patronátusa alatt történik; nem játszik szerepet, hogy terrorista bandák rémuralma dühöng, vagy pedig csak kidobálják a magyar lakosságot a közhivatalokból, bezárják iskoláit, betiltják lapjait stb. Ide vezet az elvakult magyar reakciósság! Inkább kiszolgáltatja magyar testvéreit az idegen reakciónak, bandák kénye kedvének, mintsemhogy eddigi álláspontját feladva, józan belátással igazítana egyet politikai tévedéseinek láncolatán, felhagyna áldatlan és nem egy esetben már katasztrófával fenyegető szövetségi rendszerével. Hol van itt a sokat emlegetett nacionalizmus? Mindez veszedelmesen hasonlít a spanyol „nacionalisták“ működéséhez és legenyhébben szólva árulásnak minősíthető.

A haladó magyarság nem foglalhat el más álláspontot a romániai puccsal szemben, mint elutasítót. A jelenlegi kormány kétségtelenül a fasiszta államok háborús frontjába akarja beállítani Romániát s antidemokratikus, antiszociális kisebbségellenes beállítottságánál fogva nagy veszélyt jelent a romániai magyar kisebbségre. A kormány bizonygatása, hogy kitart a francia külpolitikai irányzat mellett, nem vehető komolyan. Különben a romániai nép még nem mondta ki az utolsó szót. Románia demokratikus munkás- és paraszttömegei s kisebbségei nem fogják szó nélkül eltérni jogaik megrövidítését, a szabadság maradványainak eltörlését. A romániai dolgozó nép még hallatni fog magáról. (F. L.)

BULGÁRIA ÉS KÜLKERESKEDELME

Amióta Németország erősebb gazdasági befolyást gyakorol a Balkánra, a Balkán-államok sokkal fontosabb helyet foglalnak el az európai politikai helyzet kialakulásában is. Ma senki sem kételkedik abban, hogy ez a gazdasági befolyás a Balkánra nem olyan ártatlan, mint ahogy azt sokan feltűntetik. Látjuk pl. Japán gazdasági befolyását Kinában.

Már 1933. óta világosan meg lehet figyelni Németország e munkáját. De amellet, hogy az összes Balkán-államokban érezhető ez a kereskedelmi befolyás (Jugoszlávia, Románia, Görögország, Magyarország) Bulgária nyújtja mégis a legvilágosabb képet Németország balkáni expanziójának. Még pedig két okból: először, mert a többi Balkán-államnak az export-import politikájában van valami hátvédje, pl. Romániát és Jugoszláviát a kisantant gazdasági egyez-